

159/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet
a Nagycenki-hársfasor természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról

Az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 6. § (5) bekezdésében, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § A Magyar Királyi Földművelésügyi Miniszter 80.855/1942. számú rendelkezésével védetté nyilvánított Nagycenki-hársfasor természetvédelmi terület védettségét fenntartom.

2. § (1) A Nagycenki-hársfasor természetvédelmi terület kiterjedése 11,1 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai Hidegség 072, 073/1 hrsz-ból 2,6 ha (073/1a, 073/1b, 073/1c), 073/2, 074, 089-094, Nagycenk 0159 hrsz-ból 1,7 ha (0159/1a, 0159/1b, 0159/1c), 673.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő Hidegség 072, 073/1, 073/2 és 074 helyrajzi számú ingatlanok területei az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 45/2006. (XII. 8.) KvVM rendelet alapján Natura 2000 területnek minősülnek.

3. § A védettség indoka és célja a tájképi és kultúrtörténeti jelentőségű fasor fennmaradásának biztosítása, a fasor - jelentős botanikai értéket képviselő - idős fái, valamint a területen élő állatvilág életfeltételeinek megőrzése.

4. § (1) A terület természetvédelmi kezeléséért felelős szerv a Fertő-Hanság és Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság.

(2) A terület természetvédelmi kezelési tervében meghatározott tevékenységeket a Fertő-Hanság és Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság és - erdő esetében - a külön jogszabály szerinti erdészeti hatósági nyilvántartásban szereplő erdőgazdálkodó együttesen látja el.

(3) A terület természetvédelmi kezelési tervét a *melléklet* tartalmazza. Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat az érvényes körzeti erdőterv tartalmazza.

5. § (1) Ez a rendelet 2008. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Nagycenki hársfasor Természetvédelmi Terület kezelési tervéről szóló 9/2006. (II. 10.) KvVM rendelet hatályát veszti. E bekezdés 2008. január 2-án hatályát veszti.

Melléklet a 159/2007. (XII. 27.) KvVM rendelethez

A Nagycenki-hársfasor természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- A tájképi és kultúrtörténeti jelentőségű fasor fennmaradásának biztosítása.
- A fasor - botanikai értéket jelentő - idős fáinak megőrzése.
- A fasor idős fáihoz kötődő állatvilág megőrzése.
- A természetvédelmi célú bemutatás elősegítése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A fasor egyszeri, teljes rekonstrukciója (növény-egészségügyi kezelés, beteg és menthetetlen fák eltávolítása, majd ezek pótlása, menthető fák nyesése).
- A fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása.
- Hosszú távon tájképvédelmi szempontból nem megfelelő objektumok áthelyezése, elrejtése.
- A természetvédelmi célú bemutatást szolgáló infrastruktúra kiépítése.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

- A beavatkozásokat (fakivágás, ágnyesés) vegetációs időszakon kívül, de a denevér betelelés és az énekes madarak költési időszaka előtt kell elvégezni.
- Fokozottan védett madárfaj (pl. haris) fészkelése esetén a fészket és a fenntartásához szükséges védelmi területet kell kijelölni.

3.1.2. Látogatás

- A tervezési terület szabadon látogatható.
- A fenntartó beavatkozások idején és balesetveszély esetén a természetvédelmi hatóság időszakos látogatási korlátozást rendelhet el.

3.1.3. Közlekedés, oktatás és bemutatás

- A területen gépjárművel közlekedni csak a természetvédelmi célú kezelési tevékenységek, illetve a természetvédelmi hatósági engedéllyel végzett kutatások keretében szabad.
- A látogatás és bemutatás célját szolgáló, tájba illő létesítmények összes alapterülete nem haladhatja meg a tervezési terület 0,05%-át.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.
- A meglévő infrastruktúra és közműhálózat karbantartása során az eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.
- A területen növényvédő szert és irtószereket csak a fák egyedi védelme érdekében szabad használni.
- A területen vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el.
- A fapótlások vad elleni védelmét biztosítani kell.
- A tervezési terület a jelenlegitől eltérő területfelhasználási egységbe nem sorolható.

3.1.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A nagycenki hársfasor tájképi jellegét meg kell őrizni.
- A fiatal, elkorcsosult, alászorult, a fasorban nem megfelelő helyre telepített fákat el kell távolítani.
- A fiatal, egészséges, a fasorban nem megfelelő helyre telepített fákat el kell távolítani.
- A fasorból csak abban az esetben távolítható el fa, ha ez a természetvédelmi célok megvalósítása érdekében szükséges. Az eltávolított fákat pótolni kell, kivéve a természetvédelmi céllal eltávolított és korábban sorközbe ültetett egyedeket.

- A fapótlásokat előnevelt, földlabdás sorfa jellegű suhángokkal kell elvégezni vegetációs időn kívül (elsősorban *Tilia cordata* fajokkal).

- A fapótlásokat a fasorban lehetőleg a fák eredeti helyén kell elvégezni, a faközbe ültetés egyedi természetvédelmi hatósági elbírálást követően lehetséges.

- A faápolás során megengedett a koronaalakítás, a sérült és beteg koronarészek eltávolítása, a tősarjak eltávolítása, az üregek gondozása, a fagyöngy folyamatos eltávolítása.

- A talaj bolygatásával járó természetvédelmi kezelési tevékenységek megkezdése előtt a természetvédelmi kezelő kikéri a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal illetékes regionális irodájának véleményét.

Az egyszeri, teljes rekonstrukcióra vonatkozó kezelési módok az egyes fák állapotának megfelelően:

- jó állapotban lévő, idős fák: kezelést nem igényelnek, esetlegesen sarjlevágás;

- jó állapotban lévő, idős fák, kismértékben károsodott ágrendszerrel: a száraz csúcsok levágása, a fagyöngy eltávolítása, sarjlevágás;

- idős jelentősen sérült koronaformájú fák: az idős ágak visszavágása, a fagyöngy eltávolítása, régi sebhelyek kezelése, a korábban betonozott üregek utókezelése;

- idős, jelentősen korhadt törzsű és ágazatú fák: a madár, illetve denevérvédelem, valamint alsóbbrendű korhadéklakó fajok miatt megtartandók. Az idős ágak visszavágása, a fagyöngy eltávolítása, régi sebhelyek kezelése, a korábban betonozott üregek utókezelése, a törzsbelső kitisztítása, vízkivezetés megoldása;

- leromlott, erősen károsodott fák, illetve deformálódott koronájú vagy korona nélküli fák: eltávolítást, szükség esetén tuskókiszedést követően pótlás sorfa jellegű fákkal;

- középkorú, szép koronájú, egészséges fák az első pótlásból: kezelést nem igényelnek, esetlegesen sarjlevágás;

- jó állapotban lévő, középkorú fák, kismértékben károsodott ágrendszerrel, fagyöngyfertőzéssel, erős számú tősarjjal: a száraz ágvégek levágása, a fagyöngy eltávolítása, sarjlevágás;

- fiatal, egészséges, megfelelő helyre telepített fák: nem igényelnek kezelést.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyeppek kezelése

- A gyepéken kizárólag extenzív rétgazdálkodás alkalmazható.

- A terület évente legfeljebb kétszer kaszálható, a kaszálásokat a nyár első felében (június), illetve a nyár végén, kora ősszel (augusztus-szeptember) lehet elvégezni.

- A keletkezett szénát a kaszálást követően egy hónapon belül le kell hordani a területről.

- A gyepéken bármilyen fajta tápanyag-utánpótlás, felületés, drénezés tilos.

3.2.2. Erdők kezelése

- A Hidegség 3E jelű erdőrészlet tekintetében a tervezés időpontjában érvényes körzeti erdőterv előírásai a természetvédelmi igényeket kielégítik, és a következőkben is az abban meghatározott erdőgazdálkodási gyakorlat a kívánatos.